

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy óra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-u. 1. sz.
 a kir. ítélőtábla épületével
 szemben,
 hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó föl-
 szólások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
 I. EMELET
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény
 intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl

Pártszervezés.

Pécs, 1896. július hó 13

Szörnyen örülnek a kormánypárton, hogy a baranyamegyei és pécsi függetlenségi és 48-as párt szervezkedik. Ezt mutatja legalább a „Pécsi Napló“ tegnapi számának vezércikke, a melynek írója egy sereg naiv kérdéssel véli a visszavonás konkolyát soraink közé hinthetni, egy még naivabb fenyegetéssel akar megpuhítani s egy legnaivabb követeléssel a kormánypárt táborába hívja a függetlenségi és 48-as pártot.

Azt kérdi a P. N. cikkezője, hogy melyik függetlenségi párt tartja Pécssett szervezkedő ülését: az-e, a mely pártreverzális mellett Vajay Istvánt választotta meg; vagy az, „mely klerikális elemből kikerült kortesektől megkivánt kötelező ígérek alapján választott, amott a kékes Zengőhegy alján“; vagy tán az, a mely a pártönkivüliség csendjében feledte el egykori dicső harcait és nem egy fényes győzelmét?

Nos hát. ezekre a kérdésekre csak az a válaszunk lehet, hogy pártunk szervezésének szüksége éppen azokban a kerületekben nem a legégetőbb, a melyekre a cikkező célozgat; mert a szalántai kerületben már 1892-ben, a mikor a kormánypárt még mindenfelé a papok segít-

ségével választott, a mi pártunk volt az, a mely Vajayt az általa eleinte hangoztatott „katholikus centripárti“ ideák megtagadására s a tiszta függetlenségi alap elfogadására kényszerítette. Az oly kerület függetlenségi pártja, a mely a jelöltet nemcsak határozott színvállásra kényszeríti, de a párt programjának betartása iránt kötelező nyilatkozatot is vesz tőle, megtette kötelességét, nincs mit szégyenlenie, hacsak azt nem, hogy csalódott, ámde ez emberi dolog.

A kékes Zengőhegy alján megkivánt klerikális kötelező ígérek is csak a kormánypárti cikkező felhevült fantáziájában kísértének. Tessék elolvasni az ottani választás jegyzőkönyvét s összeszámítani, hogy a kerület papsága közül hányan szavaztak a megválasztott függetlenségi képviselőre s hányan a kormánypárti ellenjelöltre: mindjárt tisztában lesz mindenki az iránt, hogy mit tartson az efféle reverzálisos rágalmakról.

A „pártönkivüliség csendjében“ merült pécsi függetlenségi párt meg éppen a két utóbbi választásnál mutatta meg, hogy milyen félelmes ellenfele tud lenni a hivatalos szavazatok légióival rendelkező kormánypártnak s ezt a két pártönküli választást éppen oly dicső harcának és fényes győzelmének tekinti, mint azokat az egykoriakat, a mikor a kormánypárti ujság

tisztelt vezércikkezője még az ő soraiban küzdött a függetlenségi eszmékért.

Szükség a pártszervezésre főleg azok miatt a kerületek miatt van, a melyekben szervezetlenségünk folytán pártunk hívei már a mult választásnál is a kormány szekerét tolták; szükséges felvilágosítanunk ezeket, hogy a lehető legnagyobb képtelenség „a függetlenségi elvek fentartásával“ kormánypárti jelöltre szavazni, mert ez egyszerűen árulás a függetlenségi zászló ellen.

Harcolnunk kell tehát nemcsak a néppárt ellen, de a kormánypárt ellen is, mert mind a kettő egyenesen megtagadja pártunk alapelvét: hazánk függetlenségének és állami önállóságának a perszonál unió alapján való visszaszerzését. Nekünk a néppárt nem kisebb ellenségünk, mint a kormánypárt, mi okunk lenne tehát a kormánypárt támogatására?

Avagy támogatott-e minket valaha a kormánypárt? Nem szövetségelt-e az a híres „szabadelvű“ párt a néppárttal a Kossuth Ferencz megbuktatására? Nevetéses tehát az a fenyegetés, hogy a függetlenségi és 48-as párt a választásoknál nem fog többé a kormánypárt részéről hivatalos segélyben részesülni; nevetéses különösen Baranyában, a hol tudvalevőleg azt a néhány kormánypárti képviselőt is, a kik a megyében megválasztva

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Irta: Sándor József.

Katinka halt meg, az aranyhaju Katinka. Megásták fekete földjét és pár óra mulva ott lesz a megdermedett test abban az elhagyatott temetőben, ahová csak a mély lelkük járnak ki. Ő is odajárt, úgy el tudott gondolkodni, ha megállt a hantok között, merengő lelke ottan kalandozott a sírok fe- nekén, a fájdalommal tetemek országában. Most ő is ott van; vágyódó érzelmei siettettek a véget és még nem mulott el tizennyolcadik virágfakadása, Katinka meghalt, az aranyhaju Katinka.

Édes holttetem, leborulok előtted! Most már csak képzeletem fényében látlak téged; nincs, akivel érzek, nincs, akit szeressek, csak a te fejfádat, fölászott földedet és a te örök emlékedet. Szemed már nem mosolyog: tüveges; ajkad többé nem szól édes hangokon: elnémult; nem hallod panaszos szavamat, nem gyógyítod senki lelkét, roncs vagy, hamu vagy.

Édes holttetem, sírok előtted! Utolsó reményem szállott veled a világból, te voltál

üdvösségem, egyetlen vágyam. a te szemed az oltárom, a te lelked az imakönyvem, min dened a mindenségem. Most még látom halavány tetemedet, csókolhatom azederjés ajkadat, aztán leszegek koporsódat és elbucsu- ztunk egy egész életre. Neked nincs vágyad, nekem nincs életem. A te érzelmed megszűnt, az enyém kialudt.

Mért haltál meg, aranyhaju Katinka? Nem jobb lenne, mint réges régen? Mikor letörültem a tüzes arcodról lepergő könyveket? Mikor biztató szavad annyi reményt adott fájó lelkemnek?

Hálátlan vagy, aranyhaju Katinka. Neked most egy új világod van, ahol nem bánt senki, de ahol csak úgy szeretlek, mint itt; nekem nincs senkim, csak a te emléked.

Aranyhaju Katinka, te már nem tudsz emlékezni. Én pedig szedem elő megszabt lelkemből a te édes emlékedet; nem tudom hinni, hogy elváltál, nem tudom hinni, hogy már nem szeretsz, hogy nem csókolhatom piros ajkadat. Hideg vagy, üres vagy. Arcod nem pirul, lelked nem gyógyít. Nem jársz többé a boltivü templomba, ahol imádkozó anyókák között ültél és forgattad könyved lapjait. Nem ülsz a hárfá mellé, hogy dalba öntsed a te szüzi lelked érzelmeit. Nem kacagsz bohókás kedélylyel, nem sírsz a gyermek ártatlanságával soha, soha.

Mért hagytaál itt aranyhaju Katinka? Magamra és bánatomra? Nem jobb lenne, ha ott tulnan is együtt lehetnénk? Nem vár-

hatal volna rövid évekig, hogy együtt mentünk volna halotti utunkra? De nem vádol- lak. Te hamarabb érted el lelked vágyát; én még itt maradok egyedül — a te emlékeddel. Csak nyugodj csendes békeességben, aranyhaju Katinka. Örök éjben alszol, és lesz a te sor- sod. Nem bánt senki. Én meg előszedem a te multad emlékeit, és lesz az én nyugalmam. Lerajzolom képzeletem öröktiszta fényében a te édes arcodat, nevető szemeidet. Aztán el- gondolom, hogy még mindig együtt vagyunk. Elfáradt napi munkánk után ott ülünk a ti kertekben futó rózsás lugastok alatt. Elme- séljük a nappal gondjait és jövőnk reményeit. Aztán kacagunk a te pajkos tréfáidon.

Nincs, nincs vigasz az emlékekben. Itt van kiterítve elpusztult tested, elmúltál örökre, legördült életed függőnye. A képzelet nem tölti be azt a végtelen űrt, amit a te elmu- lásod hagyott.

Aranyhaju Katinkám! Ugy-e nem tudod már, mikor arra tanítottál, hogy ha elmulunk, a lélek elválk porhüvelyétől és elszáll a halhatatlanság világába? Akkor nem hittem. Óh, most hiszem, akarom hinni. Igen, a te lelked is ott van, onnét fog reám tekinteni, az lesz az én örangyalom, világító fátylam. Én Katinkám halhatatlan lelke! Szállj le éde- sen hozzám! Vigasztald meg tépelődő bán- tában hűséges barátodat! Lejj a halhatatlan- ság világában jobb hazát, mint én itt! Én Katinkám elpusztult teste! Békeességben nyul- jon álmatlan álmod a végtelen éjbe!

lettek, a függetlenségi választók segítették mandátumhoz.

A függetlenségi és 48-as párt soha sem kért „hivatalos segélyt“ a kormány-párttól, illet igénybe venni elvei is tiltanak, de viszont joggal elvárhatja és megkövetelheti, hogy a hivatalos segély gyalázatos fogalma egészen kiküszöböltesék közéletünkől, mert a legrutabb visszaélés az, ha a hivatalos hatalmat, a melyet mindnyájunk közjára érdekében tettünk le a hatóságok kezébe, a polgárok szabad választási jogának elnyomására használják fel.

Hivatalos segélyt tehát nem kérünk, de a politikai tisztesség nevében tiltakozunk az ellen is, hogy hivatalos segélyben bármelyik más párt is részesüljön.

Küzdeni fogunk a néppárt ellen, de a kormánypártnak ránk nézve ép oly idegen lobogója alá sem fogunk bevonulni.

Az ellen, hogy a kormánypárt is szervezkedjék, természetesen mi kifogásunk sem lehet, ámbar ott ennek nincs oly nagy szüksége, mint nálunk, mert hiszen a kormánypártot hivatalosan szokta szervezni a kormány, a választóknak nincs egyéb dolguk, mint leadni a voksot a kormány küldöttjére.

Ha nálunk mégis önállóan szervezkednék a kormánypárt, ez csak arról tenne tanuságot, hogy a maga lábán akar állni s nem a kormány gyepölje után indulni: ennek csak örvendezhetnénk, mert akkor becsületesebb küzdelemre lenne kilátásunk, mintha maga az érdekelt hatalom állna, mint eddig, a sorompóba ellenünk.

Baranyamegye közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1896. július 13.

Ma délelőtt folyt le Baranyavármegye évnegyedes közgyűlése, mely eléggé látogatott volt mondható, tekintve a nyári hőséget és az általános dolog időt. Mintegy 120-an lehettek a közgyűlési teremben, midőn Kardos Kálmán főispán pont 10 óra-kor a terembe lépett és a következő szavakkal nyitotta meg a közgyűlést:

„Üdvözlöm a tisztelt megyei közgyűlés tagjait. Fontos, neves és örökké emlékeztető napokat élünk, mióta e helyen utóljára gyülekestünk. Tanui voltunk a nemzeti öröm- és hálaünnepének, mely lelkesedésében nyilvánított meg, mi csak ott lehet, a hol a haszonszeretettel lelkesedése a fejedelemben talál kifejezést és központot.

Magasatos volt az ünnepély lefolyása, minden egyes mozzanata; magasatosak különösen a szavak, melyek a király ajkairól elhangzottak, méltók, hogy nemcsak a történelem lapjain, hanem minden magyar ember szívében örökké feljegyezve maradjanak.

Ósi díszben vonultak föl a törvényhatóságok küldöttségei, méltó helyet foglalt el köztük Baranyamegye törvényhatósága. Hála és köszönet illeti mindazokat, a kik akár anyagilag voltak segítségül, akár személyesen vettek részt. (Eljenszés.)

És minthogy most az Ég is áldásával kíséri hasánkat, mindentűt a kecségető remény bízását látjuk: az erkölcsi siker eredményével egyesülhet anyagi jólétünk, — mely reményben megnyitom a közgyűlést. Kérem a tárgysorozatot fölvetését.“

Az alispáni évnegyedes jelentés, melynek felolvasása alig pár percet vett

igénybe, semmi különös felemlíteni valót nem tartalmazott. Alig történt meg azonban a föl-olvasás, szót kért

Halvax József. Kapcsolatban a jelentéssel — ugymond — kérdést intézek az alispánhoz, vajjon a legutóbbi közgyűlésen megfordult ama határozat, hogy a szalántai választókerület székhelye át helyeztessék, milyen stádiumban van?

Szily László alispán: Szabályszerű módon lett a kérvényező községekkel a belügyminiszter határozata közölve, tudniillik, hogy a választókerület székhelye marad ott, a hol volt.

Halvax József: Eljen! Csak ezt akartam!

Új árvasszéki ülnök. A kijelölt bizottság ezután visszavonult és az üresedésben levő árvasszéki ülnöki állásra az egyetlen pályázót, a ki különben helyettesítés útján ezt az állást három hónap óta a legnagyobb megelégedésre tölti be, dr. Reeh Dezsőt ajánlotta megválasztásra, a mely javaslatot a közgyűlés egyhangulag elfogadott. Főispán ekként dr. Reeh Dezsőt megválasztottnak kijelentette, ki is az előirt hivatali esküt nyomban letette a közgyűlés színe előtt.

Négy darab miniszteri leirat megfelelő tudomásul vétele után Kószits Kamill főjegyző referálta az állandó választmánynak indokolt javaslatát, mely szerint Lederer Sándornak a **dolnai miholjáci vasut** kiépítéséhez a vármegye a már megszavazott 100.000 frton felül újabb 50.000 frt támogatást szavazzon meg törzsrészvények ellenében.

Halvax József: Ugy emlékezem, hogy a mult közgyűlés alkalmával egy Somogy- és Baranyavármegyét érintő vicinális vasut engedményesei fordultak a vármegye közönségéhez támogatás céljából és ez alkalommal Benkő Gyula bizottsági tag pártoló szavát fölemelte érdekükben. A közgyűlés azonban magáévá tette az alispán ur argumentációját, mely szerint az egymillió utalapot kölcsön már ugyis eléggé meg van terhelve vicinális segélyezésekkel, de meg a vármegye közönségének is elsőbb rendű igényeit képezik, hogy közutai kiépüljenek, következésképp a segélykérő folyamodást elutasította.

Gondolkodóba ejt, hogy most éppen az alispán ur indítványozta az állandó választmánynak az újabb 50.000 frtnak megszavazását. Igaz, hogy törzsrészvények ellenében. Hogy mik azok a törzsrészvények, mindnyájan tudjuk. Csak az a csudálatos, hogy rövid idő, 3 hó alatt az alispán ur nézete így megváltozott. Egyáltalában nem tudom megfogni, hogy minő előszeretettel vezeti az alispánt, hogy ezeket az engedményeseket annyira favorizálja. Különbben okát nem is keresem, ez nem tartosik hozzám. Mivel azonban annyi sok esomoru példa jár előttünk, joggal figyelmeztethetem a közgyűlést arra, hogy a vicinális érdekében a vármegyét most már újabb megsejtseni ne engedjük.

Morvay Ferenc: Azokat a nézeteket, melyeket a t. előttem szólott bizottsági tag ur hangoztatott, én is osztom; azonban nem oly ridegen és mereven. Felteszem a kérdést, vajjon ennek a vármegyének támogatására nem-e méltó Siklós nagyközség érdekeinek támogatása? Hisz ennek az érdeke kell, hogy egyszersmind megyei közérdek is legyen. De ott van a híres harkányi fürdő, ez is megérdemli, hogy vasutvonal kösse össze az országos és világforgalommal. Részemről tehát a legjobb lelkiismerettel adom szavazatomat, hogy adjuk meg a támogatást.

Stájevits János fölhozza, hogy ő már csak azért is hajlandó ezt az újabb támogatást megszavazni, mivel nem régiben egy munkálaton a vármegye közönsége 32.000 frtot takarított meg. A multkori 100.000 frtot is csupán azért szavazta meg a közgyű-

lés, mert a vasutat szükségesnek tartotta. Most is csak arról lehet szó: fontos e ezen vasut, vagy sem? Ha fontos, nem szabad szükmarkuaknak lennünk. Szavazzuk meg tehát azt az 50.000 frtot, nehogy ha a vasut kiépítése dugába dől, azt mondhasssa valaki, hogy éppen mi akadályoztuk meg annak kiépítését, ami különben még a mi 50.000 forintunkkal koránt sincs biztosítva, sőt ennek a kiépítése még akkor is mindig és nagyon kérdéses.

Egedy Sándor szintén szükségesnek tartja a vasutat és a maga részéről minden esetre megszavazza az 50.000 frtot. Csupán azt jegyzi meg, hogy a harkányi fürdő kedvéért még nem hajlandó vasutat csinálni. Ha érdeke a tulajdonosnak a vasut, ám járuljon hozzá ő is. Azt is különösen találja, hogy ime egyszerre milyen életkérdés lett Siklóra nézve ez a vasut, persze, a mióta kormánypárti képviselője van Kossa idejében mindig elvetette a vármegye a siklósiaknak erre vonatkozó kérvényét. Egyébiránt szóló is ajánlja az összeg megszavazását.

Szólottak még a dologhoz Halvax, Stájevits és az alispán és az utóbbinak részletekbe menő felvilágosításai után főispán kimondta a határozatot, mely szerint az újabb 50.000 frt szubvenciót a vármegye közönsége megszavazza.

A többi tétel ezután gyorsan pörögtek és mindent az állandó választmány javaslatához képest fogadtak el, csupán egy pont volt a kivétel, a **görcsönyi korcsma-számadások**, melynél alapos kis vitát indított neki Egedy Sándor, kinek felszólalása azt eredményezte, hogy az állandó választmány javaslatát mellőzték.

A vita, egy miniatűr Ázsiát varázsolt a közgyűlés elé. Sem többről, sem kevesebbről nem lévén szó, mint hogy Görcsöny község előljárói 1884-től 1891-ig évenként 1400 frt korcsmai bérösszeget elkezelték és maguk közt „jóhiszeműleg“ fölosztották.

Simonfay János indítványára a szövényes ügy minden aktáját fölolvasták, mely aztán bizonyosságot szolgáltatott arról, hogy bár az ügy minden fórumot megjárt, de, mindannak dacára még vizsgálatot sem tartottak, mert a manipulációban részes volt községi bírák — risum teneatis — nem voltak hajlandók 15 frtokat előlegezni a vizsgálat költségeire.

Többek hozzászólása után azt határozta a közgyűlés, hogy most már, annyi esztendő után, mindenben eleget fog tenni a belügyminiszter rendelkezésének és a vizsgálatot meg fogja tartani. (Ha reá ér.)

A 98 tételéből álló tárgysorozat ekként lemorzsolttván, a gyűlés 5 perccel 12 előtt véget ért.

Függetlenségi pártértekezlet.

Pécs, 1896. július 13-án.

Simonfay János orsz. képviselő, pártelnök kezdeményezésére ma délután fél 3-kor a pécsi és baranyamegyei függetlenségi és 48-as párt tagjai tekintélyes számban gyülekeztek egybe a Hattyu-teremben, hogy tekintettel a közelgő választásokra megbeszéljék a pártszervezés kérdését.

Simonfay János elnök üdvözlővén a megjelenteket, hangsúlyozza, hogy itt a legfőbb ideje, mikép a függetlenségi és 48-as párt Pécsvárosában és Baranyavármegyében szervezkedjék, mert különben annak a veszélynek lehet kitéve, hogy két malomkő: a kormánypárt és a néppárt közé kerülve szétmorzsolttatik. Az egységben van az erő, azért ne azt keressük, hogy mi képes bennünket szétválasztani, hanem azt, hogy mi az a fő összekötő kapocs, a mely az ország minél több polgárát egyesítheti zászlónk alá. Ez az összekötő kapocs Magyarország állami és

gazdasági függetlensége. az Ausztriával való personális unio alapján. Aki ebben a főkérdésben velünk egyetért, az függetlenségi és 48-as párti, ha egyéb mellékkérdésekben tán eltérő nézeteket vall is. Sajnos, hogy a központban személyes torzszalkodásból eredő szakadás állott be, de a választóknak nem szabad ezt a szakadást külön árnyalatok szerinti szervezkedés által az egész országra kiterjeszteni. Indítványozza ennél fogva, hogy mondja ki az értekezlet, mikép a pécsi és baranyamegyei függetlenségi és 48-as pártot a párt közjogi programja alapján, mint egységes pártot kívánja szervezni s eltekintve minden pártárnyalattól, a párt tagjának tekinti mindazt, aki a párt közjogi elveit a magáénak vallja s minden egyéb kérdést a párt tagjaira nézve nyílt kérdésnek nyilvánít.

Halva x József attól tart, hogy ha mi nem számolva a tényleges parlamenti helyzettel a pártárnyalatoktól eltekintve egységes pártot akarunk szervezni, egy harmadik pártárnyalat keletkezését mozdítjuk elő, s a párt egységesítése helyett még jobban szétforgácsoljuk az erőket. Öntsünk tehát tiszta bort a pohárba, mondjuk ki, hogy az egyházpolitikai törvények revíziójának kérdése nem képez pártkérdést és csatlakozunk az országos függetlenségi és 48-as párt egyik vagy másik árnyalatához.

Egedy Sándor ellene van annak, hogy a baranyamegyei függetlenségi egyik vagy másik pártárnyalathoz csatlakozzanak, mert így csakugyan bekövetkeznék, hogy szétmorzsolatunk. Legyünk inkább mi az a malomkő, a mely a hatvanhetes alapon állókat szétmorzsolja s ez csak úgy lehetséges, ha nem egymás ellen, hanem pártunk főellenének ellenségei ellen vesszük fel a küzdelmet. Ajánlja tehát az egységes pártszervezést s erről az országos pártköröket is értesíteni kívánja.

Kész Pal nem tartja időszerűnek a revízió kérdését most bolygatni. Hagyjuk ezt egyelőre függő kérdésnek, mert a főkérdés önálló állami háztartásunk berendezése. A ki ebben velünk egyetért, azzal fogjunk kezdet s vállvetve iparkodjunk azt megvalósítani. Csatlakozik az elnök indítványához.

Morvay István lelkes szavakban fejtegeti, hogy nem állítunk mi harmadik pártárnyalatot akkor, a mikor egységes alapon szervezkedünk, mert ha a függetlenségi és 48-as pártnak bármely árnyalatához tartozó képviselők megválasztását lehetségesítjük is, azzal csak a függetlenségi és 48-as pártot szaporítjuk. Ha a kormánypárt és a néppárt fanatizálják a népet felekezeti jelszavakkal, úgy fanatizáljuk mi a szabadság és állami önállóság szent elveivel: ezzel egyesítjük a hazafiak táborát s közelebb vihetjük pártunkat főcélja kivívásához. Elfogadja Simonfay indítványát.

Pleining er Ferenc szintén nem tart attól, hogy egységes alapon való szervezkedés által további szakadást idézünk fel a pártban, sőt ellenkezéleg előmozdíthatjuk veie az országos pártegyesülést. Ez irányban már a fővárosi függetlenségi polgárok köre megindította a mozgalmat, a mikor felhívta az összes vidéki pártköröket annak kijelentésére, hogy a maguk körében ne ismerjenek el semmiféle pártárnyalatot, hanem az egységes függetlenségi és 48-as párt zászlaját lobogtassák. Ezzel a választók nyomást gyakorolhatnak a torzszalkodó képviselőkre az egyesülés keresztülvitele érdekében, míg ha a választók maguk is a külön pártárnyalatok szerint szervezkednek, ezzel szentesítik a központban történt szakadást.

Többek hozzászólása után az értekezlet Simonfay indítványához képest kimondta, hogy a pécsi és baranyamegyei függetlenségi és 48-as pártot a párt közjogi programja alap-

ján egységesen szervezi. Együttal az összehívandó nagy pártgyűlés előkészítésére Jobst László dr. elnöklele alatt Szuly János, Otócska Géza, Egedy Sándor, Morvay István, Pleining er Ferenc bizottsági tagokból és Szekrény essy Ferenc dr. jegyzőből álló bizottságot küldöttek ki, mely bizottságnak Szieberth Nándor indítványára utasításul adatott a nagygyűlés elé tervezetet terjeszteni az iránt, hogy azon a járási bizottságok s Pécsen 2—3 alelnök megválasztása lehetséges legyen.

H i r e k.

Pécs, 1896. július 13.

A szekunda.

A ma reggeli postával a következő levelet vettük:

„Igen tisztelt szerkesztőség! Kimondhatatlan nagy örömmel olvastam a „Figyelő“ egyik legutóbbi számában, hogy a szekunda uralma végéhez közeledik; hogy a kongresszusozó tanárok el akarják törölni a klasszifikációt s így természetesen meg fog halni a szekunda is.

Mivel úgy hallottam Sebtiben bácsitól, hogy ő minden nagy halottnak, — így legutóbb a püspök bácsinak is — előre meg szokta írni az életrajzát, hogy készen legyen arra, mikor a halálozás bekövetkezik, én is megírom ime előre a szekunda életrajzát.

Kezdem a szekunda természetrajzával.

Fillokzera az érdemrendek közt; buján tenyészik, mint a konkoly vagy a szerb tövis s bár vetése nincs időhöz kötve, rendszerint háromszor aratják évente: karácsony és husvét táján és június vége felé. Nem kedveli a magányt s szivesebben él egyenrangúak társaságában, az állatvilágban legközelebbi rokona a poloska, melyhez hasonlóan csak nehezen irtható ki. Azután ha egy van, a többi könnyen magától jön. Kémiai összetétele oly bonyolult, hogy az általa okozott foltokat papirosból az eddigi beuszinekkal és aphanizoonokkal még nem sikerült eltüntetni. Vannak időszaki vagyis ártatlan és évvégi azaz fatális szekundák. Utóbbiak június havában tenyészvén, ez méltán nevezhető szekunda hónap — Hatásra nézve tikkasztó, mint a szirokkó, pusztító, mint a bóra és dermesztő, mint a nemere. A jelölt azonban fázik, rendszerint fázik tőle, bár hal' Isten, nem hal bele. Most a szekunda logikája, etikája és metafizikája a következő:

Könnyebb tiz szekundát kapni, mint egyet eltüntetni. Az „első szekunda“, melyet életünkben csipünk, örökké emlékezetes marad előttünk s hasonló gyönyört okoz, mint az első foghuzás: fenékgig tragikum. Mily kéjes érzés, ha ezt az odvas csontot acélfogó között magunk előtt látjuk, mekkora megkönnyebbülés, ha a négyes helyét legalább is egy hármas foglalja el! Innen van az, hogy az illető tanár bácsit életünk fogytáig sem vagyunk képesek elfelejteni. Pedig higyjék el a t, mamák és papák, hogy a professzor urak egy cseppet sem passzióznak és dobálódznak a szekundákkal: ők csak bejegyzik azt, amit az a lusta nebuló rájuk könyyszerit. Bizony nem valami kellemes foglalkozás az, ha év végén néhány száz tanulónak érdemjegyét kell megállapítani legjobb tudásuk szerint! s az a gyöngye jó szív küzdelemre kel a köteleesség parancsolta szigorú ítélettel. S mégis, hol van az a szülő, ki elismerné a tanár igazát megszekundázott gyermekével szemben s ne vádolná őt, legalább titkon, elfogultsággal, mondván: „pikje van szegélyre!“ Ez a szabály különben természetese is, olyannyira, hogy már megszoktuk a szülői-ész e könnyen érthető okoskodását, mely még azt is lehetőnek tartja,

hogy a tanár percekben kifejezett tanítási eredményét szánt szándékkal nyomja alább.

A szekunda tulajdonképpen élet-rajza bölcsőtől a sirig a következő:

Észrevétlenül, nem igen tudni, hogy miből, mintegy önmagától fejlődik vadon állapotban s egyszerre csak itt van az a négy-szögletes valami, amely inkább réme a házitánitónak, mint növendékének. Alig, hogy megszületett, a hálátlan emberiség máris vesztén fáradozik. A nevelők futkosnak, a mamák kunyorálnak, a papák pedig „utasgatnak a szekunda körül“ nem tudni, melyik nagyobb sikerrel, miközben a papa saját ifjúkori reminiscenciái révén felháborodását részvétő mérsékli s helyesen! gyermekbetegség es, akár a himlő, melyen szerencsére mélyebb nyomok nélkül esik át az emberiség nagyobb része. A szekunda hasonlít a hássasághoz: a kik benne vannak, mihamarább — szabadulni szeretnének belőle. Egyébként sohasem éri el az emberi kor legvégső határát.

Mindesek után pedig kívánom, hogy ez életrajz után nemsokára megírassák a tisztelt szerkesztőségben a szekunda — halálát is, a mint várva vár egy szekundától rettegő

diák.

Napirend 1896. július 14-én.

Naptár: kedd, jul. 14. — Róm. kath.: Bonaventura. — Prot.: Bonaventura. — Görög-kel.: (Július 2.) B. A. mese. — Zsidó: Ab 5. — Nap két 4 óra 2 perckor; — nyugszik 7 óra 36 perckor. Hold két reggel 8 óra 17 perckor; — nyugszik este 9 óra 29 perckor.

Időjárás: hőmérséklet 23.5 Celsius fok meleg, légnymás 753. Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: helyenkint csapadék, derült idő várható.

Közigazgatási bizottsági ülés a vármegyeházán d. e. 10 órakor.

Pécsi vendéglők szódaviszgyár-össvetkezé- nek közgyűlése d. u. 4 órakor a „Hattyu“-ban.

— (A belügyminis ter Tolnában.) Percel Deszö belügyminis ter a mult hét végén a tolnamegyei Bonyhádra, ottani birtokára érkezett.

— (Keresztessentelés.) Troll Ferenc káptalani helynök tegnap (vasárnap) Szászvár községében felállított keresztet szentelt fel. A káptalani helynököt Zsin kó István kanonok is kikísérte a keresztessentelési ünnepélyre, mely a kies hegyháti község lakosságának élénk részvétele mellett folyt le.

— (Hassérkezett turisták.) Em litettük már, hogy az „Athletikai Club“ három tagja, Lauber Részö, Strasser Mihály és Visnya Aladár, felhasználva szabadidejüket, gyalog indultak el a Balaton vidékének megtekintésére. E hó 2 án indultak el Pécsről hajnali három órakor; déliben már Dombóváron voltak s délután 3 órakor Iván pusztára érkeztek szakadó esőben, a hol Strasser vendégszerető házában kellett az éjt tölteniök, nem mehetvén tovább, lévén az ut a sok esőtől valóságos sártenger. Kissé felszikkadván az ut másnap, délelőtt folytathatták utjokat Tamásin át Siófokra, hova éjjel fél 12-kor értek. Siófokon két napot töltve, hajón átkelve Balaton-Füredre, megsemlélték a fürdő telepet s báró Inkey István szives kalauzálása mellett a „Stefánia Jacht Egylet“ összes helyiségeit. 7-én az ujonnan létesült Balaton Földvár megtekintésére szánták idejüket. 8 án Rév Fülöpöt, Boglárt, Badacsonyt érve Keszthelyre mentek, hol a Balaton „kerékpár-egyesület“ és a „keszthelyi csónakozó és korcsolyázó“ egyesületek részessítették őket a legszivélyesebb fogadtatásban. Még aznap hajón átkeltek Boglára, a honnan másnap hajnali 2 órakor utnak indulva délre Kaposvárra érkeztek, a hol az ujonnan alakult „Torna és sport egylet“ tagjai fogadták őket igaz sporttársai vendégszeretettel, sőt még délután többen kerékpáron el is kísérték őket Gödréig. Gödrén töltve az éjt, másnap reggel

Sáad, Magyar-Hertelenden át s a lapisi vadászház előtt, hol a club titkára fogadta őket, délután fél 2 kor már a Tettye fensíkján örülhettek a város vizionálásának.

— **(Halálosítás.)** Molnár Mihály, ma reggel 7 órakor, életének ötvenedik évében meghalt. Temetése kedden délután 6 órakor lesz a Sztovszky-tér 5. szám alatti gyászszobából a budai külvárosi temetőben.

— **(Kántorválasztás.)** A pécsi izraelita hitközség tegnap (vasárnap) közgyűlést tartott a régóta vajdó kántorválasztás ügyében. Kandidálva a kántori állásra Einschner Géza losonci főkántor volt, a ki itteni próbaéneklése alkalmával igen megnyerte a hitközségi tagok tetszését. A választó közgyűlésre háromszáz szavazattal bíró választó közül nyolcvannyolcan adták be szavazó lapjaikat, melyek közül 84 igen Einschner megválasztása mellett szólván s csak négyen lévén olvasható a „nem,” a közgyűlés 84 szavazattal megválasztotta őt a pécsi izr. hitközség főkántorává. A megválasztásról nyomban sürgőnyileg értesítették a megválasztott kántort s az sürgőnyileg köszönte meg a megválasztást és az állást elfogadta. Így tehát a sokáig üresedésben levő kántori állás immár be van töltve.

— **(Ős-Budavár — Ős-Pécs.)** A pécsi önkéntes tűzoltó-egylet augusztus 2-iki jubileumi ünnepélyére nagyban folytatja a rendezőség az előkészületeket. Az ünnepély ritkaságszámba menő érdekes programmal fog birni, melybe még nekünk ujságíróknak is csak néha enged egy-egy bepillantást a titkolózó rendezőség, hogy a meglepetés annál nagyobb legyen majd az egész program köztudomásra hozatalával. Eddig is megtudtunk azonban annyit, hogy az ünnepélyen működő tombolára már pár száz forint értékű adomány gyűlt egybe lelkes és áldozatkész adakozóktól s hogy a millenniumi Ős-Budavár mintájára miniatűr Ős-Pécs rendezésével is ki fogja érdemelni az ünnepély az érdeklődés legmagasabb fokát. A tombolára ajándékokat a rendezőség még mindig köszönettel fogad s tekintve a nagy számú érdeklődőket kéri is mindazokat, kik a multság sikeréhez ily módon is hozzá járulni szivesek, hogy a tombolára szánt bármilyen ajándékot vagy adományt beküldeni sziveskedjenek.

— **(Késelés a „Pető” csárdában.)** Szombaton este véres verekedést rögtönöztek a Pető csárdában Sárközi József és cigánytársai, valamint Gaál György kintornás és Páindl József vándorköszörűs. Sárközi a félkezű Gaál György egy késsel melibe szurta; Páindl Józsefet is megszurkálta valaki, de Gaál György az állítja, hogy ő szurta meg Páindlt véletlenül, mikor védelmezni akarta s így Sárközi megsebesítje még ismeretlen. A két megkéselt embert bevitték a közkórházba; a késelők ellen pedig folytatja a rendőség a vizsgálatot. Hát ez a késelési eset s egyéb a város óriási külterületén történt köz és vagyonbiztonság elleni esetek éppen alkalmasszerűen jönnek most, hogy a városi rendőrséget két mond két lovasrendőrrel akarják szaporítani. Az a két lovasrendőr mit se fog tenni a külterület közbiztonságának megóvására. Kell nekünk legalább 10—15 lovasrendőr, mert különben, városi gyalogrendőrségünknek amugy is csékély száma miatt, mindennaposakká válnak a külterületen a büntények!

— **(Eljegyzés.)** Schwarz József, mohácsi tanító eljegyezte Neubaueer Bertát, dr. Neubauer Henrik járásorvos nővérét Temesvárott.

— **(Munkások mulatsága.)** A Zsolnay-gyár munkásai szombaton este a Scholtz féle sörházban táncmulatságot tartottak. A táncmultság, — melyet megelőzőleg a közkedveit nemzetközi világposta működött — igen jól sikerült s nagyon látogatott volt. A zenét a multságához a Zsolnay-gyári tűz-

oltók zenekara szolgáltatta s a legjobb kedély hangulatban és példás rendben mulattak a derék munkások egész a hajnali órákig. A multságon igen sok szép leány és asszony vett részt.

— **(Ismét veszett kutya.)** A vasasi körjegyző jelentésben hozza a pécsi szolgabírói hivatal tudomására, hogy a vasasi körjegyzőséghez tartozó Somogy községben tegnap reggel Schaffer József ottani lakos feleségét, Hauk Évát — állítólag — veszett kutya megmarta. A kutya Kovács Márton somogyi lakosé volt és a gazda a veszett állatot azonnal agyonverte. A megmart asszony sebé a körorvos égette ki és kötötte be. Most a hatóság intézkedik az asszonyinak a Pasteur intézetbe, Budapestre, való szállítása iránt.

— **(Két öngyilkosság.)** Két öngyilkosság is történt a napokban Kaposvárott. Az egyik öngyilkost Kálóci Mihálynak hívták s agylágyulásában szenvedett. Felesége egy reggel felakasztva találta meg a szobájában. A másik öngyilkos Kernyák Ferenc volt, a kit szintén betegsége kergetett a halálba. Ez is felakasztotta magát s mire tettét észrevették, már meg volt halva.

— **(Hulla a Dunában.)** Gyakori eset, hogy a halra várakozó halászok nagy meglepetésben részesülnek egyszer-mászor. Kivetik a hálójukat s türelmesen várakoznak, a mikor egyszerre csak érzik, hogy mozdul a háló a kezeiken és szinte szakadozik a gazdag tehertől. Amikor azután kihúzzák hálójukat a Duna hullámaiból, meglepetésüknél csak rémületük nagyobb. Vagy itt, vagy ott bukkannak egy-egy teljesen feloszlásnak indult hullára. Legutóbb a dunaföldvári halászok emeltek ki a zavaros hullámokból egy női hullát. A vízbe fult 20—30 évesnek látszik. Ruházata áll vörös szoknyából és szürke betétes kék derékből. A rendőrkapitányság megindította az eljárást az ismeretlen hulla kilétének felderítése céljából s egyuttal felkérte a pécsi rendőrséget is, hogy e célból a nyomozást tegye meg.

— **(Nazarénusok terjesskedése.)** Dályok községben, a hol eddig is nagy volt a nazarenusok száma, ezek mindinkább terjednek. Így a napokban ismét négy családfő, u. m. Szrimác Vince, Prakatur Vince (milin), Jednasics Pál és Tamaskó Mihály jelentették be a járási főszolgabírónál, hogy kiléptek a rk. egyház kebeléből. Kiléptek, hogy nazarenusok legyenek. — Szombaton pedig a következő — állítólag már előbb nazarenusokká lett — mohácsi lakosok jelentették be a főszolgabírónál a ref. egyház kebeléből való kilépésüket: Hunyady Józsefné szül. Kálmán Éva, ifj. Husz Sándor és neje Tasi Éva, Bükös István és neje Harci Éva, özv. Bükös Istvánné, Szabó Ferenc és neje Molnár Erzsé, ör. Husz Sándor, Szabó Ferencné szül. Kovács Lidia, Varga Ferencné szül. Tasi Zsófia, özv. Csomor Istvánné szül. Szili Sára és Somogyi János és neje Szekeres Éva.

— **(Vasutmegnyitás.)** A kaposvárfonyódi helyi érdekű vasutat nemsokára megnyitják. A kereskedelmi miniszter a múltan rendőri bejárást július 15-ére tűzte ki. A bizottságot dr. Návay Aladár min. titkár vezeti, akit a miniszter a megnyitás engedélyezésére is fölhatalmazott.

— **(A ragadós száj- és körömfájás megszűnt.)** A földmivelésügyi miniszter, tekintettel, arra, hogy a ragadós száj- és körömfájás Budapest környékén teljesen megszűnt és az egész országban már csak igen csekély mérvben mutatkozik: július 3-án kiadott rendeletével ismét megengedte, hogy a járványmentes községekből származó egészséges szarvasmarhák, juhok és kecskék a budapesti állatvásárra lábon is felhajtassanak. Ez a hír bizonyára érdekelné fogja ugy Pécs, mint Baranyavármegye gazdaközönsé-

gét annál is inkább, mert a ragadós száj- és körömfájás Pécsen ugyan a hasított körmü állatállományban csakugyan megszűnt, de a megyének még igen sok vidékén uralkodik. Azokból a községekből azonban, hol a járvány megszűnése hivatalosan konstataálva van a felhajtás Budapestre most már meg van engedve.

— **(Elszabadult lovak.)** Nagy népcsődületet okozott tegnap délelőtt a Vitéz utcában két elszabadult ló, melyek, valamitől megijedve, magukkal ragadták a kocsit és vágatással ragadták ki a Madarász uszoda felé. Szerencsére a kocsin nem ült senki; gazdája egy kis boltban volt vásárolni. A megvadult lovakat a Ruepprecht-vasgyár előtt sikerült megállítani a nélkül, hogy valami kárt okoztak volna.

— **(A szegvárdi kaszinó)** tegnap diszközgyűlést tartott a millennium emlékére. Levelezők értesítése szerint a diszközgyűlés, mely délelőtt 11 órakor volt a vármegyei ház nagytermében, a legimpozánsabb ünnepi hangulatban folyt le s kiemelkedett programmpontjai közül Tóth Ödön ünnepi beszéde és Vosinszky Mór dr., a tudós szegvárdi apátplébános felolvasása a gróf Zichy Jenővel tett ázsiai utjáról. Este 9 órakor táncmulatságot tartott a kaszinó, melyen a hölgyek legnagyobb részt magyar ruhában jelentek meg.

— **(Államsegély.)** A vallás és közoktatásügyi miniszter a görög-keleti egyház céljaira törvényhozásilag megszavazott javadalomból Rác-Tóttós görög-kelet. szerb egyházközségnek száz forint államsegélyt utalványozott telekkárpótlás címén.

— **(A mohácsi vármegyei kórház)** építése már nagyon közel van teljes befejezéséhez. A két melléképület már teljesen kész, a főépületnél is a külső munka már teljesen be van fejezve, belül is csak kevés tenni való van még, úgy, hogy a folyó hó vége felé az egész kórház teljesen elkészül. A szerződés szerint csak augusztus végén kellett volna az épületeket készen átadni. Ezt a kedvező eredményt csak úgy tudta a vállalkozó Roheim Ferenc elérni, hogy nagy munkaerő alkalmazása mellett maga is a legnagyobb buzgósággal járt utána a dolognak, megmutatva, hogy „gyorsaság nem boszorkányság.”

— **(A bányatelepi daloskör)** tegnap (vasárnap) a Gebhardt féle vendéglőben műkedvelő előadással egybekötött táncmulatságot tartott. A multság igen látogatott volt s a kedvező szép időben a legjobb sikerrel folyt le. A daloskör által elénekelt „Szabadság-dal” és „Tarka madár” című dalok igen nagy hatást tettek s tetszett a Csermák S., Weidinger G. né. Zombori J. és Szkladányi F. által ügyesen előadott kis vigjáték, valamint Csilla N. monologja és a Zombori S., Szkladányi és Ehrenberger N. által előadott „Lókupec” című apróság is. A műsor után tánc következett, mely csak az éjtél utáni órákban ért véget.

— **(Lepkék.)** A meleg napokkal együtt ismét beköszöntöttek nyáreleji jó ismerőseink: a szemtelen kis lepkek, akik nem hagyják az embert nyugton és rendithetetlenül, hengegő tolakodással szállnak rá a kézre, csipik össze az arcot, ülnek le a nyakra. Apró szárnyaikkal folytonosan utazásokat rendeznek, örömet és gyönyört találván a dolgozó és a szórakozó emberiség megkinzásában. De parányiságuk dacára is oly tolakodók, hogy még a nyugodt vérmérsékletű embereket is kihozzák a sodrúkból és így történik, hogy valóságos harcok keletkeznek köztük és a szenvedők közt, akik egy-egy jól sikerült kézmozdulattal csapják le őket. Szegény kis pillék! bizonyára gyakran ók járnak rosszabbul, mert egy hatalmas tenyér kiméletlenül megszakítja életük folyását. De hát miért olyan rakoncátlanok? Mért nem csúcsulnak szépen egy helyen? Mért lábaltanoknak folyton előttünk? Egyszóval: miért

nem viselik jól magukat, tisztességes, komoly lepkékhez illően? Miért oly kicsapongók és miért oly csapodárok?

— **(Lumpácius Vagabundus.)** A pécsi munkásképző egyesület tegnap (vasárnap) az egyesület kerthelyiségében műkedvelői előadással és tánccal egybekötött kerti ünnepélyt rendezett. Előadták a „Lumpácius Vagabundus” című vigjátékot, melyben a három vándorlólegény személyesítőin kívül különösen Flamm Ida, Pozsgay Mariska és Flamm Etel tűntek ki ügyes játékkal. A kerti ünnepély délután 4 órakor tánccal kezdődött; 8 órakor volt az előadás s utána ismét táncra perdült a vendégsereg és járta fesztelen jókedvvel egész hajnalig.

— **(Sikkasztó szolgál.)** Nagy László, sütőmester jelentést tett ma a rendőrségnél, hogy Honig Ferenc nevű sütemény-kihordója tegnap 1 frt 20 kr. elsikkasztása után megszökött. A sikkasztó szolgát, aki az 1 frt 20 krt bizonyára valami vasárnapesti mulatságra használta fel, keresi a rendőrség.

— **(Vasárnapesti csendélet.)** Tegnap este kint a Pipagyujtó csárdától a városba vezető úton még eddig ismeretlen hősökből álló részeg csapat, melyet 9–10 téglamunkás alkotott, megtámadta a hazafelé igyekvő kirándulókat és részeg fővel nemcsak szóval, de tettelesen is bántalmaztak közülök nem egyet. Persze, mire a bántalmazottak beértek a városba és jelentést tettek a rendőrségnél, a támadó munkások nem voltak sehhol. Rendőrség szaporítása, jön el a te országod!

— **(Szakállas szivar.)** Miss Pastranákról, Kraokról s több efféle szakállas asszonyokról sokat hallottunk és olvastunk, sőt a természet csodás alkotásai közül láttunk is néhányat; Ós-Budában ma is mutogatja

magát egy hölgy, aki egy méteres szakállal val kérkedik és csódit be a kíváncsi közönséget a vörös függönyös bódéba; szakállas szivarról azonban még nem hallottunk. Ma egy urasági huszár állított be szerkesztőségünkbe azzal a nagy mondással, hogy ha még nem láttunk szakállas szivart, hát most ő mutat egy ritka szép példányt s ezzel lett élénk egy közönséges kurtaszivart. De mit is mondunk! Nem volt ez közönséges kurta, sőt nagyon is rendkívüli. A milyen rövid volt a szivar, olyan hosszú szakáll csüngött ki belőle. A csodálatos fölfödözésére úgy jutott a derék huszár, hogy amint a szivar hegyét leharapta, a foga közé szorult egy pamat szőrme. Ijedve kapta el szájától a szivart s e közben, mintegy tíz cm. rőt szakált vagy kócot húzott ki a köpcös kurtából, „Ilyet még nem pipáltam!” fakadt ki ajakán a meglepetés hangja. Ilyen szakállas szivart csakugyan magunk se pipáltunk. Most ugyan módunkban lett volna, de halálos vétek lenne egy ilyen csudapéldányt füstbe eresztetni. Ha előbb kerül kezeink közé, fölküldjük a milleniumi kiállításra; ha az egy millió fillér megérdemli, hogy mutogassák, ez a szakállas szivar is érdemes a megtekintésre.

Művészet, irodalom.

○ A magy. kir. operaház műsora f. hó július 13-tól július 19-ig. Hétfő: nincs előadás. Kedd: Lohengrin. Vasquez, Diósyné, Ney D., Perotti, Beck, Mihályi. Szerda: nincs előadás. Csütörtök: Mesterdalnokok. Rotter, Valent, Ney D., Szendrői, Dalnoki, Arányi, Beck, Hegedűs, Broulik. Péntek: nincs előadás. Szombat: Ezred leánya. Rococo. Ábrányiné, Valent, Hegedűs, Dalnoki, Kiss, Sironi,

Carbone. Vasárnap: Rajna kincse. Hilgermann, Diósyné, Rotter, Valent, Broulik Takáts, Ney D., Szendrői. Ezen előadások bármelyikére előre lehet jegyet rendelni Róssa Gyula, a M. K. Operaház pénztárnokánál, a hely árának levélben, utalvánnyal, vagy sürgönyileg való beküldése mellett a következő rendezési helyárakon: Páholy. Földszint és I. emelet 13 frt. II. emel. 2–5. sz. 9 frt. II. emel. 11. sz. 11 frt. Támlásszék. I–III. sorban. 4 frt 30 kr. IV–X. sorb. 3 frt 30 kr. X–XVI. sorb. 2 frt 30 kr. XVII–XIX. sorb. 1 frt 80 kr. II. emel. kőrszék. Az I. sorb. 2 frt 20 kr. A II. sorb. 1 frt 80 kr. A III. sorb. 1 frt 30 kr. III. emel. erkély- és zártsszék. Erkélysz. I. sorb. 1 frt 70 kr. II–V. 1 frt 20 kr. VI–IX. 1 frt. Zártz. I. sorb. 90 kr. II. sorb. 70 kr. III–IV. 50 kr. A jegyek átvehetőek a hajós utcai nappali pénztárnál az előadás napján 10 órától 1-ig és 3-tól 6-ig, az előző napon pedig 10 órától 1-ig. Darabváltogatás esetén a jegy érvényessége megmarad, de kívánatra a pénztár a beküldött összeget visszafizeti.

Törvénytörvények.

§ A gyilkos Tököli. Összesen huszonöt tanu jelent meg a mai végtárgyaláson a pécsi kir. törvénytörvény előtt, hogy tanúságot tegyenek abban az emberölési bűntettben, melyet Kis Tököli János folyó évi május 10-én a püspökbogádi kocsmában Tóth József ellen követett el, azt egy késsel mellbe szúrván, úgy, hogy ez életét vesztette.

A büntető bíróság Koszér János elnöke alatt Farkas Sándor és Bajnovits Ármán szavazó bírákból alakult meg.

Abdullah sejk sebesültjét nem vitte el a halál; most az egyszer nem jól számított Gregorovius Gregorio. Hanem megtanult számítani Mikes Kelemen s nem is hagyta el jóakarója szállását, hadd gondolják, kik el akarták veszteni, hogy jól talált az orrozva gyilkoló. Abdullah sejk pedig naponként hordotta a hirt a világ folyásáról tuduló betegének; akadt köztük gyászshir is Pápay János haláláról, kinek ágyánál nem lehetett jelen szenvedéseinek társa, a beteg Mikes; de akadt megnyugtató is, mely a padisah meghagyását hozta, hogy a bujdosók, kik utjokból Mikeshez megtértek, menjenek vissza Rodostóba.

Már leveté a föld halotti leplét, rügyeztek a fák, megnépesedett erdő és mező, hangos torku dalosok szállták meg a zöldelő bozótokat, a patakok összetörték jégbörtönüket s csörögve-csacsogva siettek a virágos partok között tova. A természet ölében s az ember szívében új tavasz nyílt, csak ama néhány ősz fűrtű férfi keblében nem éledt új remény, kik egy vidám reggelen utra készen hagyták el Bukarestet, hátrahagyva ott egy magányos sírt s csak emléket vive magukkal a morajló tenger partjára, egyedül az égben bizva, mint kik a földdel leszámoltak . . .

széles kerevet kínálkozott zöld levelű platán alatt a nyugalomra.

— Elmondta történetét, kegyelmed; de egyet elhallgatott, mi pedig megkoronázza az életet. Szeretted-e már valaha . . .

A kérdés s mellé az az égető tekintet meglepte Mikest; de azért mégis válaszolt:

— Szerettem, asszonyom; de a boldogság utja el volt előttem zárva. Az én hivatásom nem fért egybe a szerelemmel; mert a ki szeret, mindenét azon egy szivnek adja, melynek dobogásáért él-hal, — én pedig nem voltam magamé.

— Nem érezte hát kegyelmed még a szerelem ezer boldogságát? . . . Most már szabad vagy; ha felajánlom neked szivemet, kezemet szerelmedért, elfogadod-e? S a nő a férfi jobbát megragadja mindkét kezével s pihegő keblére szorítja.

— Bocsásson meg, asszonyom. Én még most sem vagyok szabad . . .

— Nem vagy szabad? Óh, tudom mitől félsz. Gyűlölöm azt az embert, kihez most kötve vagyok, te miattad. Egy szavamba kerül, ott vess el a hegyek között s minket megvéd a szövetséges orosz fegyver mindenkitől s boldogul élhetünk együtt.

— Nem, nem, asszonyom. Az ily frigyben soha sincs áldás s nincs Isten védelme a hasaárulóval sem; én pedig akkor az lennék. Nekem már nincs sok keresni valóm a világban; ott a tenger partján az a kis sir még mindenem, oda vágyok, ott leszek csak nyugodt.

A vádhatóságot Zsolnay György kir. főügyész helyettes képviselte; a vádlottat Toldi Béla dr. védelmezte. Jella sich István dr. törvényszéki orvos és Krudy István mint jegyzőkönyvvezető voltak jelen.

Tököli, a ki egészen fiatal legény, fegyveres örrrel a háta megett, előállítván, a meggyilkolt Tóth József öreg hatvanhétéves apja, Tóth Péter romonyai lakost hallgatta ki a bíróság, a kinek mikor hírül vitték este tíz órakor a fia megöletését, a holttestét találta már a kocsmában. Kéri a fia temetési költségeit és kártérítést is, összesen egyszáz forintot megítélni.

A meggyilkoltról felvett boncjegyzőkönyv felolvastatván, melyből kitűnik, hogy a huszonötves Tóth József halála, a mint mellbe szurta a gyilkos, azonnal beállott — Jella sich István törvényszéki orvos, ki dr. Schmidt Józseffel együtt eszközölte a boncolást, a boncjegyzőkönyvben foglaltakat fentartotta.

Kis Tököli Jánost hallgatták ki ezután. Husz éves, püspök-bogádi születésű földmives fia, már verekedésért 14 napra elítélve volt a múlt év október havában. Vádlott előadja, hogy máj. 10-én este a kocsmában három legény az udvaron rátámadt, hogy mért haragzik ő rájuk, köztük Gadó József fejbe ütötte és Tóth József is ott levén köztük, mikor védelmezte magát késével, ezzel a késsel véletlenül Tóth Józsefet mellbe szurta. Ő a kocsmában délután Bene Józseftől hallotta, hogy Tóth meg akarja verni s ezért ő hazament egy késért s úgy tért vissza a kocsmába. Már egy évvel előbb ellenségeskedésbe keveredtek egymással s a gyilkosság előtt egy héttel is összevesztek azért, mert Tóth őt Gózó Jánosnak csufolta. Különbösen vallomásából kitűnik, hogy a vádlott s igen sok falujabeli legény ellen-

eségeskedésben voltak egymással s általános csatározást és háborút vittek egymás ellen minden kocsmái összejövetelen. Vádlott a kir. ügyész és a védő kérdéseire is megfelelővén s azzal is védelmezvén magát, hogy „be volt csipve“, a kir. ügyész elébe tartotta, hogy szándékkal, előre elhatározott szándékkal szurta le Tóthot s még aztán is rugdosta, ezt mondván neki:

— Ez kellett neked, kutya!

Ifju Horváth József, püspök-bogádi községi bíró volt, az első tanu. Ott volt a kocsmában; semmi veszekedést nem látott, mikor kiment az udvarra a legények után s éppen akkor ért oda, mikor a leszúrt Tóth József éppen összeroskadt s ő fogta fel a karjai közé. Csak azután támadtak rá a gyilkosra Gadó József és a többi legények, kiabálva, hogy:

— Gózó János agyonszúrta a Jócót!

Tanu nem hallott semmi olyan dolgot, a miből veszekedésre következtethetett volna s ő nem is tud másról semmit; de azt tudja, hogy vádlott nem volt ittas, hiszen alig ivott meg egy-két pohár sört. Két kést is látott nála a tanu; de ezt vádlott tagadja.

Horváth János tanu, mikor a kocsmába ment, jöttek vele s...ben Kis Tököli János és bátyja István. Véresek voltak s az udvaron fekvő holt Tóth Józsefet vádlott megrugta s így szólt:

— Ez kellett neked kutya! már régen akartam est!

Tanu vette el a gyilkostól a véres kést s tudja, hogy vádlott a kocsmában nem akarta megengedni a táncot s fenyegetőzött, hogy a ki táncol, azt leszúrja. Ő se látta rajta, hogy részeg lett volna. Vádlottat ő el akarta fogni, de az, mikor a kést elvette tőle, kiugrott a kezei közül és megfutott.

Bene József tanu kocsmájában történt a gyilkosság. Csendes volt egész délután a kocsmája; nem is táncoltak a vendégek, még pedig azért, mert féltek Tökölitől, a ki azzal fenyegette a legényeket, hogy a ki előbb kezdi meg a táncot, mint a zsemenyiek, az meghal. Este is csendes, rendez volt a mulatság; semmi nesz se volt, hogy talán verekedést akartak volna kezdeni. Magánál Tóth leszúrásánál nem velt kint az udvaron. Tökölit behozták a konyhába Horváth János és Gyenes János; elvették tőle a véres kést és átadták neki. Tököli a kés átvétele után kiment az udvarra s ő bezárta az ajtaját. Nem tudja, hogy Tóth Józsefiek lestek volna vádlottra s meg akarták volna verni. Vádlott legfeljebb három-négy pohár sört ivott. Az elvett késen kívül más kést tanu nem látott nála.

Papp János, fiatal legényember, ott volt szintén a kocsmában. Nem táncoltak, mert Tököli fenyegetőzött, hogy a ki a személyiek előtt kezdi meg a táncot, az meg fog halni. Azt nem látta, mikor vádlott megszurta Tóthot, csak mikor ez elesett és vádlott megrugta a holttestét.

Gadó József akkor ért ki a kocsmá udvarára, mikor Tóth holtteste már a földön feküdt s Tököli oda ment hozzá és megrugta a holttestet. Veszekedést előbb nem látott. Ő községi képviselő s nem ő az, a ki Tökölit — állítása szerint — fejbe ütötte, hanem egy másik Gadó József, a ki szintén be van idézve.

Balázs János tudja, hogy vádlott Finak Jánossal feleselt egy kevés ideig a kocsmá udvarán, de ekkor nem látta ott Tóthot, se Gadót, a ki vádlottat fejbe ütötte.

Finak János Tököli bátyjával, Istvánnal, ment ki az udvarra s megkérdezte, miért haragusznak rá; ő, de különösen

— De ha kitárom karjaim s dobogó keblemre zárlak, örök üdvösséget adva csókjaimmal, akkor...

— Még akkor sem leszek boldog... Isten veled, kegyelmes asszonyom!...

S a férfi kifejti magát a már-már összekulesolt karok közül s kirohan a szobácaából, hol maga a sátán kísértette meg. Konstantinus vajda büszke nője pedig megtörve hanyatlik a kerevetre, arcát gömbölyű karjára szorítva. A plató levele susogva simul föléje s felébrezti lelkében a bosszú óhaját, hogy megalázva lássa, vagy holttnak tudja azt a büszke férfit, ki visszautasítá szerelmét s ki már meszeze maga megett hagyta a vigalmas lakot, hogy egyik szenvedő barátját, a bujdosók legöregebbjét, Pápayt meglátogassa, kit betegsége már jó ideje ágyhoz szögezett.

Késő este hagyta el az elgyengült beteget Mikes s sietett a pokoli sötét utcák ropogó hóján lakása felé. Gondolataiba merülve nem vette észre, hogy egy alak lopózik nyomába s fényes tört villogtatva mindinkább közeledett hozzá. S midőn a hold egy pillanatra kiveté sugarát a felhők mögül, mint a párdúc, ugrott áldozatjára s vállába merítvén gyilkját, eltűnt a sötétben.

Prémes köpenyébe burkolva siet Abdullach sejk, Rodostó egyik híres kereskedője, enyhe szállása felé, midőn tompa hörgés úté meg tülelt. Figyelmesen vizsgálni kezdé botjával az utat lábai előtt s néhány lépés után egy emberi testbe botlott.

— Hatalmas Allah, egy ember! mormogta fogai között, egyszersmind elővette uti lámpáját, melynek eddig a nagy szél miatt nem vehette hasznát s meggyújtva azt, meggyőződött sejtelve valódiságáról.

— Biztosan gonosztettet követett el valamelyik gaz oia, folytatta tovább szavait. Irgalmas ég, hiszen ez a rodostói magyarok egyike, Mikes Kelemen! Vajjon mint eshetett e baleset rajta? ... Nem folytatta azonban tovább aggodalmait, hanem felemelte izmos karjaival az alélt Mikes testét s gyors léptekkel sietett a legközelebbi vendéglő felé, hol meleg szobában tünt el terhével együtt.

Gregorovius Gregoriót a reggel első óráiban magához hivatva Konstantinus vajda neje. Örömmel téli arccal lépett be a gazdag és hatalmas boér az illatos, kis szobácaába, hol Aglája idéző pongyolában fogadta.

— Gregorió, sokszor mondtad már, hogy értem megtennél mindent. Egyet kérnék tőled.

A boér már térdeire ereszkedve, urnője fehér kezét csókolva, felelt az ellenmondást úgy sem tűrő szavakra.

— Óh, asszonyom, odaadom üdvömet egy pillanatsodért, egy mosolyodért.

— No, annyit nem kívánok. Ugy is annyira féltékeny vagy arra a magyar férfira s mostanában sötét zivataros esték járnak...

— Egy törzsurást kell vállai közé lopni. Óh, megtettem már tegnap, asszonyom; Mikes Kelemen talán halva találták meg valahol a sikátorok között.

A kis fehér kéz nem huzódott vissza a büszke boér kezéből, a rózsás ujjak egy elismerő szorítással jutalmazták az alkalmasan véghezvitt tettet. A zajos palota vendégei pedig estve megütközve látták Aglája jobbán helyet foglalni az új kegyeltet...

János? Vádolt is odament hozzájuk s tőle is kérdezte ezt. Ekkor ott körülöttük összegyűltek a legények s Tökölit azzal ment el tőlük, hogy ma még szivébe néz valakinek. Tanut az anyja és apja megfogták, hogy ne menjen Tökölit és a többiek után s így nem látta a gyilkosságot, csak előbb egy kis „gabalyodást.” Nem látta, hogy vádlott részeg lett volna. Tóth leszurása előtt semmi verekedést nem látott tanu; a gyilkosság után látta csak megint Tökölit, a ki a kezében levő véres késsel hadonászott.

Majd a következő tanuk vallomásaira került szép rendben a sor, köztük Gadó József, a ki vádlottat csak akkor, mikor megszurta Tóthot, támadta meg és akart egy kővel megütni. A tanuvallomások egy általában igen terhelőek a vádlottra, ki tettét ugyan beismeri, hanem annál inkább igyekszik minden legkisebb momentumot is védelmére felhasználni s arra hivatkozni.

A délutáni végtárgyalást — délelőtt a tanuk kihallgatása véget érven — Zsolnay György kir. főügyész helyettese vádbeszéde vette igénybe, a ki alapos és érveiben gazdag beszédben mutatta ki vádlott bűnösségét és szándékos emberölés büntetésben kérte büntetésnek kimondani és szigorúan büntetni. Toldi Béla dr. védőbeszéde után a kir. törvényszék meghozta az ítéletet, mely **tízévi fegyházra** mér a vádlottra. Az elítélt az ítéletbe belenyugodott; de a kir. ügyész és a védő felebbestek.

TÁVIRATOK.

— **Bécsi liberálisok Budapesten.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A bécsi liberálisok háromszázötven tagból álló kiránduló csoportja ma este fél hétkor érkezett meg hajón Budapestre. A bécsi hajóállomáson, a Petőfiteren több ezer főnyi tömeg várta őket és zajosan tüntettek mellettük, amikor hajójuk kikötött. A fogadó bizottság nevében Radocza János fővárosi bizottsági tag üdvözölte a vendégeket, a kiknek köszönetét Suess Ede reiksztráti képviselő tolmácsolta. A bécsiek ezután kiszállottak a hajóból és szállásukra hajtottak. Az utcán állók zajosan éltették őket, a mit a bécsiek Eljen! és Hoch Budapest! kiáltással viszonoztak. Este ismerkedő est volt a Vigadóban. A bécsiket ma délelőtt a kiállítás területén Schmidt kiállítási igazgató üdvözölte. dr. Vogler felelt. Eljöttünk — ugymond — hogy meggyőződjünk személyesen, mikép az önkre szórt vádak alávaló rágalmak. A mit eddig láttunk, tapasztaltunk fővárosokról, kiállításokról, meggyőződött, hogy a hírek terjesztői gaz rágalmazók. (Zajos tetszés.) Megnézzük a történelmi kiállítást, melyből egy része Ausztria története.

Eljenek a magyarok!

— **Elhunyt egyetemi tanár.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Kanitz Ágost, a kolozsvári egyetem botanika professzora, meghalt.

— **Népszámlálás Oroszországban.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A legnagyobb buzgalomban folynak az előkészületek az orosz birodalomban legközelebb megejtendő általános népszámlálásra. A szükséges nyomtatványokat már szétküldték a legtávolabbi vidékekre is. A népszámlálás napja még nincs végleg megállapítva, de bizonyosra vehető, hogy az 1897. évi ja-

nuár hó második felében fog végbemenni. Az adatok összeállítására és a jelentés elkészítésére külön bizottságot küldtek ki, melynek tagjait négy évi időtartamra neveztek ki.

— **Krétai savargások.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Konstantinápolyból jelentik: A rendőrség 12 krétai görögöt tartóztatott le, kik Konstantinápolyba jöttek, hogy, mint gyanítják, itt savargásokat szítsanak. A megejtett háskutatásnál nagyterjedelmű levelezést foglaltak le, melynek tartalmát azonban, a titkos irásjegyek miatt, eddig még kideríteni nem lehetett.

— **As alkotmányos Perzsiá.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Mint Tiflisből jelentik, az új persa sah a kormányzat magasabb ágaiban jelentékeny személyváltásokat eszközölt. A kinevezett államférfiak kivétel nélkül haladó pártiak és európai műveltséggel bírnak.

— **Ünnep Konstantinápolyban.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A két év előtti nagy földrengés évfordulóját valamennyi mecsetben és templomban hálaadó istentisztelettel ünnepelték. A szultán meghagyásából több száz szegény család közt szétosztottak húst, riszt és kenyeret.

— **A nagyhatalmak együttes fellépése.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Athénből jelentik: A múlt hétfőn szokatlan mozgalom volt észlelhető a diplomáciai testület körében. Assim béget kivéve, valamennyi követ illető kormányától azonos tartalmu utasítást kapott, minek következtében délelőtt egymással értekeztek, délután pedig először Skousés külügyminiszterhez, utóbb Deljannis miniszterelnökhöz mentek. E diplomáciai lépésnek célja az volt, hogy a görög kormány figyelmét felhívják arra, hogy miután Törökország kormánya mindent megtett arra nézve, hogy a sziget pacifikáltassék és e végből hozzájárult a keresztények által követelt privilegiumokhoz, most a görög kormány kötelessége, hogy minden befolyásával azon legyen, hogy Görögország területéről fegyverek és lőszeresek Krétába való küldése megakadályoztassék. Deljannis miniszterelnök válaszában kiemelte, hogy az események kezdete óta nem egy alkalommal bizonyosságot tett arról, hogy Kréta pacifikációját komolyan óhajtja, több ízben egészen nyíltan kifejezte azon nézetét is, hogy a krétaiakra nézve a legjobb, ha a szigeten a csend és nyugalom ismét helyreáll. Szívesen teljesíti a görög kormány a hatalmak kívánását, azonban reméli, hogy a nagyhatalmak is egész befolyásukkal azon lesznek, hogy a haleppai konvenció azon módosításai, melyeket a keresztény képviselők javasolni fognak, ténynyé váljanak.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

11699. sz.
tkv. 1896.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Pécs szabad kir. város árvaszékeinek 742/96. sz. végzésbeli megkeresése folytán a pécsi kir. törvényszék területén levő, Pécs sz. kir. város határában fekvő, a pécsi 4001. sz. tjkvben Khünel István és kiskoru gyermekei tulajdonul felvett 1126. sz. 172. hersz. ingatlan 1500 frt becsárban a végrehajtási joghatályu árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1896. évi szeptember hó 25. napján d. e. 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban, de azon alul nem, eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 150 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi nov. hó 1. 3333. sz. a. kelt igass. min. rend. 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170 §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsen, a kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál 1896. évi június hó 5-én.

Lukrits István
kir. táblai bír.

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becsérték 1/4 részéig 20—50 év közt időre készpénzben. Birtokos felmondhat bármikor, pénssintézet nem mondhat fel. Csak ély kamattal tőke is törlesztetik. Lebonyolítás leg rövidebb idő alatt.

— Convertálás bélyeg- és illetékmentes. —

Semmi előleges költség.

Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csakis: telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv másolat.

INGATLAN- és JELZÁLOG-FORGALMI-INTEZET,
Budapest, Váci-körút 39.

Legnagyobb Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet a monarchiában, egyedüli, mely hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosoktól okmány-szerűleg ajánlva van.

Képviselek keresztetnek!

Képviselek keresztetnek!

TAIZS JÓZSEF

Pécsett,

Mária-utca 1. szám a királyi tábla átellenében.

Könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatványraktár, papirkereskedés.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő berendezésü

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok, körlevelek, számlák, falragaszok, meghívók, tánczrendek, hivatalos és gazdasági táblázatok, részvények, alapszabályok, névjegyek, stb. stb. elkészítésére.

könyvkötészete

fel van szerelve papirmetsző, sodronyfüző, perforirozó, számozó, aranyozó stb. géppel, melyek segítségével a legegyszerűbbtől a legdiszesebb munkáig minden elkészíthető.

Nyomtatvány raktárából

körjegyzői, papi és ügyvédi nyomtatványok jó papiron olcsó árért kaphatók.

Papirkereskedésében

nagy választékban kaphatók fogalmi, színes és fehér író papírok, különböző súlyban és minőségben; itató papírok, levélpapírok dobozokban, írótollak, tollnyelek, különböző színű tinták, gummi arabicumok, fehérneműt jelző tinták, kaucsuk bélyegző tinták, pecsétviaszok stb. stb. eféle cikkek, olcsó áron.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.